

GLiMT

GLiMT: "Empty Steps"

Undervisningsmateriale 2013

Oversigt:

- A. Information om gadebørn og FN's børnekonventionen
- B. Cirkus til gadebørn
- C. Forslag til gruppearbejde
- D. Kort beskrivelse af livssituationer for gadebørn
- E. Øvelse til kropsbevidsthed og fysisk kommunikation

Om materialet:

Dette materiale kan bruges til inspiration for at forberede børn og unge omkring forestillingens emne "gadebørn". GLiMT har selv udarbejdet informationen for at give eleverne mulighed for at uddybe deres viden omkring gadebørn og til at finde en døråbner til at diskutere emnet i deres klassesamfund.

WWW.GLiMT.INFO

GLiMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

A. Information om gadebørn og FN's børnekonventionen

Hvad er et gadebarn?

- Gadebørn har det til fælles, at de opholder sig på gaden eller for eksempel på en banegård det meste af tiden. Børnene er på gaden for at skaffe penge til mad, og for dem er hver dag en kamp mod fattigdom og sult. Nogle af gadebørnene har en familie, de kan tage hjem til i byens slumkvarterer, men der er også de børn, der ikke har nogen voksne, der kan tage sig af dem. Det er for eksempel børn, der er stukket af fra hjem med vold og seksuelt misbrug eller børn, der har mistet deres forældre i krig. For dem er der sjældent nogen anden mulighed.

Mange gadebørn lever af at pudse sko, sælge slik eller vaske bilruder. De mest uheldige gadebørn ender i kriminalitet, voldelige bander, prostitution eller misbrug af narko. Det sker for eksempel i storbyer som Rio i Latinamerika, Bombay i Indien og Laos i Nigeria.

Hvor mange gadebørn er der i verden?

- Det er ikke til at sige præcist, hvor mange børn der lever på gaden, men UNICEF vurderer, at det drejer sig om op mod 100 millioner. Mange lande har ikke tal på, hvor mange gadebørn, der lever i deres land. Ofte fordi de ikke vil indrømme, at der lever gadebørn i deres byer og gader. Der er flere drenge end piger, der ender som gadebørn.

Hvorfor bliver børn gadebørn?

- Der kan være mange grunde til at børn ender på gaden:
  - væbnede konflikter og krig, hvor børn kommer væk fra deres forældre eller forældrene dør
  - familien er fattig, og børn bliver tvunget på gaden for at arbejde, tigge eller bo
  - naturkatastrofer, hvor børn bliver væk fra deres familie
  - vold eller seksuelt misbrug i hjemmet, børnene flygter for at slippe for overgrebene
  - familien går i opløsning på grund af for eksempel skilsmisse
  - børnene sulter og ender på gaden for at skaffe mad
  - børn bliver forældreløse, fordi forældrene dør af hiv/aids
  - børnene bliver smidt ud af deres forældre
  - familien mister deres hjem og hele familien lever på gaden

Hvordan bliver gadebørn behandlet?

- Gadebørnene kæmper for at overleve. De må arbejde, tigge og måske stjæle for at få mad i maven hver dag. Det gør dem upopulære, og for eksempel butiksejere jager dem væk fra gaden, hvis de forstyrrer deres kunder. Gadebørnene får også øgenavne, der tyder på, at befolkningen ikke kan lide dem. I Rwanda bliver de for eksempel kaldt "saligoman," der betyder møgunger, i Rio de Janeiro bliver de kaldt "pivetes," der betyder små kriminelle og i Honduras bliver de kaldt "resistoleros", der betyder limsniffere. Børn, der lever på gaden, har ikke nogen til at passe på dem, og det gør dem til nemme ofre for voksne, der kan finde på at slå dem, kidnappe dem eller udnytte dem seksuelt.

Hvad med gadebørnenes rettigheder?

- Børn, der lever på gaden er sjældent sikret deres rettigheder. De har ikke nogen, der tager sig af dem og fortæller dem, hvad der er godt eller giver dem kærlighed og støtte. Der er heller ikke nogen, der sørger for, at de kommer til lægen eller i skole eller får noget

GLiMT

at spise. Nogle børn ender også i kriminalitet og får problemer med politiet eller andre børn og voksne, der lever på gaden. Hvis børnene kommer i fængsel bliver de ofte behandlet som voksne, og det er imod Børnekonventionen.

(kilde: <http://unicef.dk/artikler/fakta-om-gadeboern>, marts 2013)

Hvad er Børnekonventionen?

Børnekonventionen hedder helt rigtigt "FNs Konvention om barnets rettigheder," og den er et sæt regler for, hvordan man skal behandle børn. Der er 42 regler, der skal sikre, at alle børn har det godt.

Børnekonventionen siger, at alle børn har ret til mad, sundhed og et sted at bo. Børn har også ret til at blive beskyttet mod misbrug og forskelsbehandling, og de har ret til at udvikle sig gennem skole og medbestemmelse. 192 lande i verden har skrevet under på Børnekonventionen.

Empty Steps. GLiMT, Adam Lehn

Hvem gælder Børnekonventionen for?

Rettighederne i Børnekonventionen gælder for alle børn under 18 år, men det er langt fra alle børn, der ved det. Da UNICEF spurgte børn i Norden, om de kendte Børnekonventionen, var det kun hver femte af de danske børn, der sagde ja.

Hvad er FN?

FN står for Forenede Nationer, og det er en organisation, der blev dannet efter 2. verdenskrig af 51 lande. Organisationen skulle forhindre, at der nogensinde kom verdenskrig igen. I dag har FN 192 medlemslande, der mødes for at snakke om fred, og hvordan de kan skabe en bedre verden sammen. FN er det danske navn, på engelsk hedder det United Nations eller UN.

Hvornår blev Børnekonventionen vedtaget?

Den 20. november 1989 blev Konventionen om barnets rettigheder vedtaget på et møde i FN. Den dag var statsledere fra hele verden samlet til møde, og de sagde ja til, at børn skulle have deres egne rettigheder. Danmark sagde ja til Børnekonventionen i 1991, og det betyder, at politikerne har lovet at følge alle reglerne, som også kaldes artikler.

(kilde: www.unicef.dk, Artikel | 04 jun. 2010, marts 2013)

WWW.GLiMT.INFO

GLiMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

GLIMT

Hvilke andre betegnelser bruges for gadebørn?

I forhold til definitionerne af gadebørn bliver der sat mange forskellige etiketter på grupper af gadebørn. I nogle lande nægter myndighederne at anvende betegnelsen gadebørn, fordi der efter deres opfattelse ikke findes nogen gadebørn. De mest almindelige betegnelser udover gadebørn er børn på gaden, hjemløse børn, hjemløse unge eller omstrejfende unge. I Europa bliver unge brugt oftere end børn. I USA bruger man betegnelsen hjemløse børn.

www.photo.net

tyrkere, sorte og sigøjnere. Endelig kan børnenes alder og køn bruges som etiketter, som fx mindreårige eller gadepiger.

Hvorfor bliver børn gadebørn?

Parallelt med at der er flere definitioner på gadebørn, er der heller ingen entydige årsager til at der bliver gadebørn. Gadebørnenes situation er kompleks, og skal ses i nogle større sammenhænge, der inkluderer internationale og globale perspektiver. Politiske årsager og konsekvenser må ligeledes analyseres.

På et umiddelbart niveau kan gadebørnene ses som et produkt af udbredelsen af byerne, fattigdom og manglen på alternativer. For mange børn er gaden et tilflugtsted fra fysisk vold, følelsesmæssig undertrykkelse eller seksuel misbrug i hjemmet. Forskellige undersøgelser viser, at en stor del af børnene kommer fra brudte familier. For andre er gaden et sted hvor familiens indkomst kan suppleres. Andre børn igen har simpelthen ikke andre steder at være.

(kilde: <http://www.faktalink.dk/titelliste/gade/gadeintr>, marts 2013)

WWW.GLIMT.INFO

GLIMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

GLIMT

Er der nogle organisationer som arbejder for rettigheder af gadebørn internationalt?

Ja, der er flere. Her er et eksempel:

"Consortium for street children"

(<http://www.streetchildren.org.uk/content.asp?pageID=39>, marts 2013)

"Konsortiet for gadebørn" er den førende internationale netværk dedikeret til at udnytte de rettigheder for gadebørn over hele verden.

De støtter og komplimenterer arbejdet i deres netværkets medlemmer ved at fokusere på fire centrale strategiske områder: forsvar, forskning, fælles læring og kapacitetsopbygning. Deres hovedformål er lindring af børn, der lever eller arbejder på gaden eller andre offentlige områder overalt i verden i forhold til behov, afsavn eller nød.

De synes at de er forpligtet til at skabe en bedre og bæredygtig fremtid for nogle af de dårligst stillede og stigmatiserede børn ved at arbejde sammen om at informere og inspirere forskning og handling, der påvirker politik og praksis på verdensplan.

De arbejder som partner for deres medlemsorganisationer, der er forpligtet til at fremme rettigheder, udvikling og beskyttelse af gadebørn på verdensplan.

(kilde: <http://www.streetchildren.org.uk/content.asp?pageID=39>, marts 2013)

Hvorfor bliver børn på gaden?

En af kvaliteterne i livet på gaden er det fællesskab, som opstår mellem gadebørnene således, at de fremstår som en social enhed. Dette fællesskab opstår på baggrund af flere forskellige parametre, blandt andet; et behov for anerkendelse, mangel på familiær tilknytning samt en stigmatisering. Som medlem af en gruppe på gaden vil gadebarnet opnå anerkendelse ikke fra det omgivende samfund men internt i gruppen. Behovet for anerkendelse og fællesskabsfølelse er fundamentalt for mennesker.

www.globalangels.org

Det manglende familiære behov om tryghed, kærlighed og omsorg forsøger gadebørnene ligeledes at få afdækket gennem deres fællesskab og tilhørsforhold til gruppen.

Tilhørsforholdet til gruppen og stedet skaber en kollektiv social enhed, som gadebørnene identificerer sig ud fra og som opfylder gadebørnenes behov for anerkendelse, tilknytning og selvidentifikation.

Lim og andre former for misbrug er en anden kvalitet, der fremhæves i skabelsen af fællesskab og herunder anerkendelse i forhold til gruppen. Afsavn til forældre, familie og traumatiserede oplevelser kan gøre børnene afhængige af limens fysiske og psykologiske effekt. Limen repræsenterer en virkelighedsflugt og medvirker til at undertrykke sorgen, minderne og savnet. Det at sniffe lim er forbudt, og deri ligger der en af prøvelse af egne grænser i forhold til de gældende normer. Dette skal ses i forhold til det at være teenager,

WWW.GLIMT.INFO

GLIMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

GLIMT

hvor man afprøver sig selv, sine egne og omverdenens grænser. Derudover er det samtidig en russion, der gør det lettere at smide hæmningerne og dermed retfærdiggøre den spartanske og normbrydende levevis. Størstedelen af gadebørnene er både psykisk og fysisk afhængige af limen.

Frihed og uafhængig repræsenterer et tredje aspekt af kvaliteterne ved livet på gaden. Denne frihed kan ses som et resultat af gadebarnets behov for løsrivelse i forhold til forældre eller løsrivelse fra traumatiserede oplevelser. Der er ingen tvivl om, at børnene finder en vis tilfredsstillelse i ovenstående kvaliteter, men spørgsmålet er, hvorvidt denne positive fremstilling af gadelivet ikke blot opstår som en konsekvens af børnenes manglende alternativer. Glorificeringen af livet som gadebarn kan ses som et led i en overlevelsestrategi og et forsøg på at vende livet på gaden til noget positivt. Som beskrevet opstår kvaliteterne i gadelivet på baggrund af forskellige menneskelige behov for anerkendelse, tilknytning, identitetsfølelse og undertrykkelse af traumer. Havde der imidlertid været et alternativ, ville gadebørnene ikke have haft samme trang til at få afdækket deres behov gennem gadelivet.

Gadebørnenes skildring af gadelivet skal ses i forhold til to aspekter, dels en retfærdiggørelse af deres valg af livsform og dels en distancering i forhold til omverdenens negative stigmatisering af dem som gadebørn.

Således kan gadebørnenes manglende alternativer sandsynligvis ses som en primær faktor i deres valg i, at blive på gaden.

Over tid kan denne positive fremstilling af livet på gaden fungere som et alternativ i sig selv og modvirker gadebarnets muligheder for at udforske andre livsformer. Dette aspekt kan således relateres til barnets ressource. Ligesom barnet har behov for en ressource, et overskud eller en viden om gaden, for at vælge livsformen på gaden har det ligeledes behov for en ressource, et overskud eller en viden om andre alternativer, for at tage valget om ikke at bo på gaden. Når gadebørnene således vælger at fortsætte tilværelsen på gaden, kan det derfor anskues ud fra to vinkler. Dels at gadebarnet har svært ved at se andre alternativer, og dels at gadebarnet har svært ved at tage imod muligheder eller alternativer.

(kilde: afsnit af bachelorarbejd "Under Broen - et casestudie af gadebørn i Jayapura" omkring gadebørn i den indonesiske provins Papua fra 2005 <http://www.papuakids.dk/Bachelorprojekt.pdf>, marts 2013)

B. Cirkus til gadebørn

Gadebørn er allerede "akrobater" i deres hverdag: De skal klare sig selv, ofte uden forældre eller andre voksne til at støtte dem. De skal sørge for mad og et sted at sove, selvom de kun er et par år gamle. De fleste får ingen mulighed for at gå i skole og uddanne sig, med mindre de får støtte fra et undervisningsprojekt eller kommer på et børnehjem.

For nogle få år siden er man begyndt at finde alternativ vej til social og faglig udvikling af disse

www.globalangels.org

børn, herunder cirkus projekter, med fokus på gadebørn. Initiativtagerne mener, at undervisning i cirkusteknikker hjælper gadebørn til at klare sig bedre i deres miljø, at finde et perspektiv og at møde mennesker, de kan stole på.

Her er et eksempel fra Afrika:

To italienske cirkusartister underviser børn i Nairobi, Afrika: jonglering, akrobatik og balancering. De blev inviteret af Fader Enato 'Kizito' Sesana og "Koinonia Community" for at iværksætte projektet med undervisning i jonglering og cirkus kunst til en lille gruppe af gadebørn og børn fra andre slumkvarterer af Kibera i Nairobi, som er en af de største slumkvarterer i sub-ækvatoriale Afrika.

Cirkusfærdigheder er ikke fremmed for den afrikanske kultur. Unge mennesker i Nairobi elsker talentshows, som de ofte improviserer som en velkommensgestus for gæster, der kommer for at kigge på slumkvarterne. Men teknikken at jonglering er ikke så simpel. Det kræver ihærdighed og engagement fra undervisere og elever.

"Det har været en vidunderlig oplevelse for os, at komme i kontakt med mennesker, der er enormt begavet fysisk, men som har brug for at forbedre deres jonglerings teknik," siger Stefano, der arbejder med Antitesi Teatro Circo i Vicopisano, nær Pisa. "Selv om mange af dem allerede kender det grundlæggende i jonglering, har de brug for at lære en masse mere, hvilket er hvorfor vi har taget det på os at give dem en hånd."

"De lærer meget hurtigere end italienske børn, der er alt for distraheret af deres livsstil til at iværksætte den nødvendige energi til at lære cirkus kunst ordentligt," siger Stephano og fortsætter. "Disse børn har en reel passion, især fordi jonglering kræver løbende kontakt med andre, debat, udfordringer og gensidig tillid"

(kilde: http://www.koinoniakenya.org/koinonia/articles/art_10971.html, marts 2013)

Andre cirkus projekter som er dedikeret til gadebørn:

- Escuela nacional Circo Para Todos i Cali, Colombia, den første professionelle cirkus skole i verden specifikt dedikeret til gadebørn, der giver en alternativ vej til

GLIMT

social og faglig udvikling for sårbare unge gennem cirkus kunst undervisning.

- De afghanske Mobile Mini Børns Circus, et børnebeskyttelses projekt i Afghanistan <http://www.afghanmmcc.org/>
- The Circus Debub Nigat i Etiopien, dannet i 2003 med fokus på hiv / aids og forebyggelse af kvindelig omskæring, alkohol og narkotika misbrug repatriering af flygtninge.
- CircEsteem i Chicago, USA, som har til formål at forene unge med forskellige racemæssige, kulturelle og økonomiske baggrunde og hjælpe dem med at opbygge selvværd og gensidig respekt gennem praksis af cirkus kunst <http://circesteem.org/>
- Hidung Merah i Jakarta, Indonesien, der arbejder med marginaliserede unge og med til at give dem en drøm <http://www.rednosefoundation.org/>
- The Barefoot Angels Project i El Salvador, der hjælper med at holde gadebørn ud af bander gennem børne-tryllekunstner kollektiver;
- Leapin Lurp Lurps i Australien, Flipside Circus, og Far West performance Youth Project, som tilbyder tre projekter for oprindelige unge i Australien, og Circosis Circus der tilbyder sociale cirkus opsøgende programmer til indfødte samfund i Central Australien;
- Nigeria Street Kids Project;
- Zip Zap Circus School i Cape Town, Sydafrika, en Social Circus School som samler børn fra alle forskellige samfundslag, der arbejder med udsatte unge, børn med hiv / aids og ethvert barn, der ønsker at lære cirkus <http://www.zip-zap.co.za/default.asp>

(kilde: http://en.wikipedia.org/wiki/Social_Circus, marts 2013)

WWW.GLIMT.INFO

GLIMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

C. Forslag til gruppearbejde

Materialet bør tjene som inspiration for gruppelektioner med tema "Gadebørn i Rusland" for at orientere børn omkring 10 år og give dem en indsigt i gadebørns situation.

Følgende er et forslag til et 1,5 times gruppearbejde med børn, hvor man kan bruge forskellige moduler (1-6).

Kort forklaring med hensyn til forløbet:

Men kan starte med enten en personlig forbindelse (modul 2, 3 eller 4) eller med en diskussion om Rusland (modul 1).

Hvis man starter med modul 1, så kan man spørge, hvilke lande børnene kender (kan indsamles på en stor plakat). Endelig kan man vise et kort over Rusland og børn kan gætte, hvilken land det er. Muligvis kan det russiske flag males og præsenteres. Derefter kan eleverne forsøge at finde byen på kortet med flest indbyggere i Rusland: Moskva.

For at få en mere personlig tilgang, kan man læse forskellige historier af gadebørnene i Moskva. I fællesskab kan eleverne først klæbe et billede af sig selv i midten og male hans/hendes daglige aktiviteter omkring. Derefter kan de prøve at forestille sig, hvordan en dagligdag af et gadebarn se ud (modul 3).

I en efterfølgende samtale kan man udarbejde, hvorfor der er børn, der bor på gaden.

Til slut kan man lave et spil, hvor solidaritet står i fokus (modul 5) og en eksperiment udenfor af skolen (modul 6).

Moduler 1-6:

Modul 1:

Rusland i tal....

Børnene bliver bedt om at gætte, for eksempel befolkningen i Rusland og at sammenligne den med Danmark, således at størrelsesforholdet bedre forstås

Danmark

Landekode	DK
Valuta	Danske kroner
Hovedsted	København
befolkning	5.547.000
arbejdere	2.938.344
Arbejdsløshed	7,40%
Gadebørn	Kun få børn i Danmark sover på gaden.

Men utilpassede unge hænger ud på gaden om dagen.*

*Der findes børn i Danmark, som er hjemløse og sover på gaden. Men antallet er meget, meget mindre end i ulandene. Men lige som i de fattige lande findes der flere gadebørn, som opholder sig det meste af dagen på gaden. De såkaldt utilpassede unge strejfer rundt i f.eks. indkøbscentre, på Strøget, på Københavns Hovedbanegård og på Christiania. Meget få unge i Danmark arbejder på gaden som prostituerede eller narkohandlere.

GLIMT

Rusland

Landekode	RU
Valuta	Rubel
Hovedsted	Moskva
Befolkning	141.750.000
Arbejdere	75.510.473
Arbejdsløshed	7,50%
Gadebørn	2,5 millioner

(www.laender.onvista.de)

Modul 2:

Livet på vejen....

Lad børnene finde ud af hvad det betyder at leve på gaden. Gruppelederen skal sende børnene på gaden, hvor de skal interviewe folk, for at spørge, hvad man kan gøre når man lever på gaden. Bagefter skal børnene dele deres erfaringer i plenum.

Modul 3:

En normal dag....

Baseret på deres egen personlige daglige rutine som de kan beskrive for hinanden (Hvordan planlægger du din dag?), kan børnene nu prøve, efter at de har hørt historien om en af gadebørnene, at lave en daglig rutine for et af gadebørnene. I en fællessnak, bør de svare på følgende spørgsmål: Hvordan kan du forestille dig en dag af en af gadebørnene?

Modul 4:

Vigtigt i livet for mig ....

Materialer som man kan bruge: omkring 8 gule striber af papir pr deltager, kuglepenne, limstift, eventuelle billeder af deltagerne

Børnene bliver bedt om at sætte et billede af sig selv i midten af en side (eller maling). På gule papir-striber, bør deltagerne notere hvad der er vigtigt for dem i deres liv og arrangerer striberne udstrålende omkring foto.

Efter de unge præsenterede deres billeder, skal historien om en af gadebørnene læses (C). Sammen skaber de en lignende billede af dette barn og eleverne skal beslutte sammen, hvad er måske vigtig i hendes / hans liv. Efter at have skabt denne "sol", kan man forsøge at reflektere over, hvordan man skaber sol i gadebarns liv.

Modul 5:

Et spil: Rejse fra Moskva....

Materialer: Så mange stole som deltagerne, arrangeret i en lang dobbelt række.

WWW.GLIMT.INFO

GLIMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

GLiMT

Rejsen fra Moskva ligner sin fætter ved navn "Rejsen til Jerusalem." Deltagerne løber rundt om stolene. Når musikken stopper, skal alle deltagere finde et sted på stolene (tilgængelig). Ingen må røre jorden med kroppen. Det bliver fjernet en stol efter hver stop. Deltagere kan stå, sidder eller ligger på stolene.

Formål: Formålet med spillet er at gruppen kan rumme situationen med få stolene. De skal bruge kreativitet og samarbejde.

Modul 6:

Et eksperiment udenfor: Så bor jeg på gaden....

Læreren og eleverne går ud af skolen med et styk pap eller avis og hvert elev finder et sted hvor han/hende kan sidde sig et styk tid. Eleverne skal opleve, hvordan det føles at sidde på gaden, hvilken perspektiv man har og hvordan folk reagerer.

Empty Steps. Foto: GLiMT, Adam Lehn

WWW.GLiMT.INFO

GLiMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

D. Kort beskrivelse af livssituationer for gadebørn i Moskva / Rusland og Kathmandu / Nepal

Gadebørn i Moskva:

Alle disse gadebørn har fundet en plads i gadeprojekt "Don Boscós" i Moskva, hvor de fik hjælp i form af medicin og uddannelse

Gena:

Moderen er død. Faderen er alkoholiker. Bedstemor og storebror drikker også. Gena gik rundt og tjente penge på en tankstation. Han købte fødevarer fra lossepladser. Gena sniffede og viste spor af misbrug før han kom til gadeprojektet "Don Boscós" i Moskov.

Vanya:

Vanya blev opdraget af sin mor og kom aldrig til at kende sin far. Moderen blev dømt for mordet på sin mand og er i fængsel. I familien er der også et andet barn. Efter domfældelse af moderen, var begge børn i børnenes hjem Ljakowski. Vanya løb ofte væk fra børnehjemmet, på grund af den dårlige behandling og boede på gaden i mellemtiden.

Ira, Vitalik, Mischa:

Ira, Vitalik og Mischa har forskellige fædre, der alle er alkoholikere. Børnenes mor er også alkoholiker og bor med forskellige mænd, der er børn af fremmede. Moderen er ikke interesseret i hendes børn. Hun har ingen job og tildelt et liv på offentlig støtte. Nogle gange bor børnene også med Mischas far, men der blev de misbrugt og bor derfor i nogen tid gaden.

Katja, Ira:

Moderen er lærer. Faderen er alkoholmisbruger. Gentagne gange slog han moderen og børnene og drog derfor familien ud på gaden. Mor og børn forsøgte uden held at bo med moderens søster. Som følge heraf blev moderen tvunget til at leve med børnene på gaden.

(Kilde: Don Bosco: <http://www.salesians-un.org/FocusAreas/SocialDevelopment/StreetChildren/tabid/126/ArticleId/242/Russia-Visit-of-the-Rector-Major-to-Moscow.aspx>)

Gadebørn i Kathmandu / Nepal:

Fakta omkring gadebørn i Nepal:

- Børn under 16 år udgør 41% af Nepals befolkning.
- Mere end 50.000 børn dør hvert år i Nepal - underernæring er den underliggende årsag i mere end 60% af disse dødsfald.
- 31% af børn i alderen 5 til 14 er involveret i en form for børnearbejde.
- Børn bidrager til 6% af Nepals samlede indenlandske produktion.

GLiMT

- 12.000 nepalesisk piger sælges i Indien hvert år.
- Omkring 95% af gadebørn er afhængighed af at sniffe lim.

Mange af de underprivilegerede og forladte gadebørn kommer fra fjerntliggende dele af landet. Mange af dem er løbet hjemmefra på grund af vold og fattigdom. Men der er mange årsager, at børn lever på gaden. Nogle af dem er familiekriser, fattigdom, urbanisering, borgerkrig, børnearbejde og overgreb og misbrug. Stigning af antallet af gadebørn er et stort problem i Nepal. Man anslår at i 2010 var der 5.000 til 6.000 gadebørn i Nepal; Kathmandu alene har 1.500 til 2.000 af dem (baseret af data fra CWIN). 70% eller flere af gadebørn er drenge (kilde: MYREPUBLICA, 2012).

www.thelongestwayhome.com

Fordelingen af gadebørn er gennem de urbaniserede byer i landet. I Kathmandu, Patan og Bhakatapur er deres andel forholdsvis større end i andre byer på landet på grund af deres turist status.

Børnearbejde hårde virkelighed:

En forældreløs dreng, Madan Karki (navnet ændret), 14, bruges til at arbejde på sin onkels lille gård i Jeevanpur af Dhading District, 50 kilometer vest for hovedstaden. Madans opgave var at tage kvæget til græsning hele dagen. En ven af familien kom en dag med et tilbud til Madan om et arbejde samt løfte om, at blive optaget på en skole.

Men manden engagerede ham i stedet på en tæppefabrik i Kathmandu. Madan blev tvunget til at væve uldtæpper på tunge trævæve. Hans arbejdsdage startede kl 4 om morgenen til 11 om aften. Gulvet på fabrikken var hans seng. Når ejeren opnåede en hasteordre, ville han og de andre drenge blive nød til at arbejde hele natten. På trods af hans hårde arbejde, blev Madan altid skældt ud og fysisk mishandlet af ejeren.

Efter at have arbejdet i barske betingelser i omkring otte måneder på fabrikken uden at blive betalt, flygtede Madan fra fabrikken for at arbejde som hjælper på en tankstation. Nu tjener han omkring Rs 1000 (ca. 15 \$) om måneden. Madans sag er ikke enestående, da det er virkelighed for mange børnearbejdere i Nepal.

Fordi Nepals afhængighed af børnearbejde er så dybt forankret, har kun halvdelen af børnene lov til at fuldføre femte skoleklasse (ILO rapporter). Børn er ansat i forskellige sektorer f.eks. med at brænde mursten, arbejde i kulminer, børneprostitution, læder forarbejdningsindustrien, stenbrud, narkotikahandel og tæppefabrikker. Omkring 1,4 millioner børn er ikke fastsat af lønnen for deres arbejde og 1.270.000 børn arbejder i værste former for arbejde.

WWW.GLiMT.INFO

GLiMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

GLIMT

95% af gadebørn sniffer lim:

Med udbruddet af vinteren er det almindeligt for folk at købe varmt tøj og varmeapparater til at varme op deres værelser og putte op i dynen indtil sent om morgenen. Gadebørn har deres egen måde at holde varmen: De sniffer en farlig form for lim, som gør dem afhængige og giver varige skader på deres hjerne.

Bibek Moktan, 12, der kommer fra Hetauda, varmer op hans vintermorgen ved at blæse ind i og inhalere fra en plastikpose med lim. "Jeg sniffer et rør (50 gram) lim om dagen," siger Moktan. "Da jeg først prøvede at sniffe, følte jeg en strøm inde i mig, men langsomt vænnede jeg mig til det." Kale Pariyar, 15, fra Kalimati

www.thelongestwayhome.com sniffer også fra en beskidt plastik pose med lim. "Jeg sniffer, fordi jeg ønsker at nyde det lige som andre gør," sagde Pariyar. Bibek og Kale er ikke de eneste, der sniffer lim for at holde varmen og for at være lykkelig. Der er tusindvis af børn på gaderne i hovedstaden som er afhængige af lim trods alvorlige sundhedsmæssige risici forbundet med det.

At sniffe lim påvirker forskellige organer, herunder hjernen, nervesystemet, øjne, blod, lunger og hjerte og forårsager i nogle tilfælde dødsfald.

www.photo.net

www.photo.net

Eksempler for projekter til gadebørn i Kathmandu / Nepal:

KOPILA Ghar

"Direct Welcome Center (Drop-in-Center)" og "Night Shelter" for gadebørn i Kathmandu / Nepal. Det er et projekt af "Child Street to School" org. (Child STS). Kopila Ghar er det første kontaktpunkt for de gadebørn, hvor deres navn kan blive registreret.

DIC Kopila Ghar er støttet af:

HED (Himalayan Education Development Project) USA: ikke-formel uddannelse / Ernæring program

We Care Sverige: Nutrition Program / Medicinsk Support

KOPILA Kunj

Kopila Kunj er et rehabiliterings- og resocialiseringscenter specifikt opereret for gadebørn i

WWW.GLIMT.INFO

GLIMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

GLiMT

alder fra 6 til 17. Gadebørn er henvist til rehabilitering og holdes på flere boligområder hvor der er børnepasning. En gade barn vil blive overført til Kopila Kunj fra Drop-in Center Kopila Ghar eller fra andre statslige organer med det formål at finde en permanent lang - sigt løsning. I løbet af gadenbarnets ophold i rehabiliteringscenteret, vil vurderingerne såsom - psykologisk rådgivning, ikke-formel uddannelse og familie vurdering - udføres.

Kopila Kunj Rehabilitation Center er støttet af:

The Big Umbrella org. Australien (Big Umbrella House)

(kilde tekst: <http://www.child-nepal.com/>)

(kilde fotos: <http://www.thelongestwayhome.com/blog/nepal/street-children-in-kathmandu-nepal/> , <http://www.child-nepal.com/>)

Empty Steps. Foto: GLiMT, Adam Lehn

WWW.GLiMT.INFO

GLiMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK

E. Øvelse til kropsbevidsthed

"Empty Steps" er en fysisk forestilling, hvor performerne bruger deres krop for at fortælle historien om to gadebørn.

Ved forskellige kropsøvelser kan eleverne undersøge og fornemme deres egen krop på en ny måde.

Her er nogle forslag, hvordan det fysiske udtryk og motoriske muligheder undersøges af eleverne. Dermed bliver eleverne også forberedt til at være mere opmærksom på historiens fortælling via kroppens bevægelser i forestillingen.

1. *Opvågning til musik*

materiale:

- CD
- CD-spiller

Alle eleverne ligger på gulvet på deres ryg eller sidder på en stol. Øjnene er lukket. Musikken kører stille og spillefører begynder med at fortælle, hvilken del af kroppen der bevæger sig først; for eksempel pegefingrene, så kommer resten af fingrene og håndleddene derefter. I forsætter med underarmene og derefter med armene, man kan sætte sig op og så kommer hoved til, overkroppen, så kommer benene med og til sidst fødderne. Nu er alt i bevægelse; måske et minut, og så begynder alt at sove ind igen; først fødderne, så benene, hofter og overkroppen, hoved, overarme, underarme, håndled, fingre og pegefingeren. Det er et øjeblik lang hvile....

mål:

- Kropsbevidsthed / følelse
- koncentration

2. *Næsen forude!*

Alle elever løber gennem rummet. En elev bestemmer, hvilken kropsdelt skal føre resten af kroppen gennem rummet. Dette kan for eksempel være næsen.

VIGTIGT: Eleverne er nødt til at være forsigtig med ikke at tørne sammen.

eksempler:

- albuen fører
- knæ fører
- storetå fører
- øret fører

mål:

- udvikle følelsen af rumlighed
- skærpe kropsbevidsthed

3. *Ryg mod ryg*

To elever gå sammen. Alle par er fordelt stående i klasseværelset, så de har lidt plads. Nu skal elevernes højre pegefingrene rører hinanden meget let og med denne kontakt skal de bevæge sig gennem rummet. Fingrene må ikke presses mod hinanden, men kun røre

GLiMT

hinanden lidt.

Efter 30 sekunder klapper lærer i hænderne, og dermed drejer sig eleverne hurtig på ryggen. Nu står de ryggen på ryggen og med en lille pres skal de bevæge sig sammen gennem rummet.

mål:

- interagere med hinanden
- udvikle fornemmelse for kropspænding og afspænding
- reducer frygt for fysisk kontakt i spillet

4. Mine hænder tilhører ikke mig

Eleverne går sammen i par. En person sidder på en stol, tager armene tilbage. Den anden person sidder sig bag stolen og fører armene frem så man kan tro at de er armene fra den siddende person.

Nu giver spillefører forskellige aktioner. Hvert par forsøger så at reagere på den måde at de er kun en person. Det betyder at eleven der står bag stolen forsøger at bevæge sine arme som de var en del af den siddende person, og den stillesiddende elev reagerer som det var hans/hendes egne arme.

eksempler:

- børst dine tænder
- drik et glas vand
- spis noget
- frisér håret
- vask dit ansigt

mål:

- passe på hinanden
- teamwork
- styrke kropsfølelsen

Empty Steps. Foto: GLiMT, Adam Lehn

WWW.GLiMT.INFO

GLiMT, Prags Boulevard 43, 2300 København S. DK